

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

05 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Liliana Catan,

examinînd, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Andrei Zadorojnîi, în numele părților vătămate Iulia Veșca și Aliona Leucă, și de avocatul Natalia Pruteanu, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2014, în privința inculpatului

***Nastas Ion Dionisie**, născut la 22 februarie 1978, originar și locuitor al s. Cheltova, r-nul Orhei, cetățean al R. Moldova, anterior condamnat:*

1) prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 03 decembrie 2010, în baza art. 362/1 alin. (2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, ce constituie 4000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita o anumită activitate ce ține de migrațiune pe un termen de 1 an.

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 16 ianuarie 2012 – 10 octombrie 2013,
în instanța de apel: 17 martie – 17 mai 2014,
în instanța de recurs: 07 august – 05 noiembrie 2014;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 octombrie 2013, Nastas Ion a fost condamnat în baza art. 362/1 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate ce ține de migrațiune pe un termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate Veșca Iulia și Leucă Aliona a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că pe parcursul lunilor iulie 2010-ianuarie 2011, inculpatul Nastas I., aflîndu-se în or. Chișinău, acționînd prin înțelegere prealabilă și împreună cu o persoană de origine română și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii unui folos financiar direct în mărime de 3000 euro de fiecare persoană, ceea ce conform cursului oficial al BNM constituia suma de 48.000 lei, a organizat intrarea, tranzitarea și șederea ilegală pe teritoriul țărilor membre a spațiului Schengen, în special a Italiei, prin tranzitarea teritoriului României a cet. Soloviova I., Veșca I. și Leucă A. care nu sunt cetățeni sau rezidenți ai acestor state.

La sfârșitul lunii iulie 2010, inculpatul, cunoscînd despre intenția Irinei Soloviova de a pleca la muncă în Italia, acționînd în scopul obținerii unui folos financiar direct în mărime de 3000 euro, ceea ce conform cursului oficial al BNM constituia suma de 48.000 lei, s-a întîlnit cu ea în apropierea hotelului „Cosmos”, mun. Chișinău, unde i-a comunicat că ar putea să-i organizeze intrarea și șederea pe teritoriul Italiei, contra 3000 euro.

În continuare, la sfârșitul lunii august 2010, inculpatul, urmărind scopul realizării intențiilor sale infracționale, potrivit înțelegerii telefonice prealabile, s-a întîlnit cu I. Soloviova în apropierea hotelului „Cosmos”, din mun. Chișinău, unde a primit de la ultima originalele și xerocopiile pașaportului național de plecare în străinătate și copia buletinului de identitate pe numele acesteia, patru fotografii color, precum și un avans din suma convenită în mărime de 1000 euro, ceea ce conform cursului oficial al BNM constituia suma de 16.000 lei, eliberîndu-i o recipisă privind primirea banilor în sumă de 1000 euro.

Ulterior, pe parcursul lunii septembrie 2010, inculpatul, urmărind scopul obținerii unui folos financiar direct de pe urma organizării migrației ilegale a cet. I. Soloviova a mai primit de la ea 850 euro, conform cursului oficial al BNM constituind 13.600 lei.

În total, inculpatul a primit de la cet. I. Soloviova 2000 euro, ceea ce la acel moment, conform cursului oficial al BNM, constituia suma de 32.000 lei.

Totodată, la începutul lunii octombrie 2010, inculpatul, urmărind scopul obținerii unui folos financiar direct în mărime de 3000 euro de fiecare persoană, ceea ce la acel moment conform cursului oficial al BNM constituia suma de 48.000 lei, fiind telefonat la telefonul său mobil cu numărul 06865511 de către I. Veșca de la telefonul ei mobil cu numărul 06825332, la solicitarea acesteia privind organizarea plecării legale a ultimei și a surorii sale pe nume A. Leucă la muncă în Italia, i-a comunicat Iuliei Veșca că ar putea să-i organizeze intrarea și șederea pe teritoriul Italiei, contra sumei de 3000 euro.

În continuare la 11.10.2010, inculpatul, urmărind scopul realizării intențiilor sale infracționale, acționînd de comun acord și împreună cu o persoană de origine română și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, s-a întîlnit potrivit înțelegerii telefonice prealabile, cu surorile I. Veșca și A. Leucă în

apropierea magazinului „Unic”, din mun. Chişinău, unde a primit de la aceasta originalele și xerocopiile pașapoartelor naționale de plecare în străinătate și copiile buletinelor de identitate pe numele acestora, precum și un avans din suma convenită în mărime de 600 euro de fiecare persoană, ceea ce la acel moment, conform cursului oficial al BNM, constituia suma de 9600 lei.

Ulterior, în prima jumătate a lunii octombrie 2010, inculpatul urmărind scopul obținerii unui folos financiar direct, s-a deplasat la domiciliul surorilor I. Veșca și A. Leucă în raionul Telenești, de la care a mai primit pentru organizarea plecării în țara de destinație 300 euro de fiecare persoană, ceea ce la acel moment, conform cursului oficial al BNM, constituia suma de 4800 lei.

În continuare în a doua jumătate a lunii octombrie 2010, inculpatul urmărind scopul realizării intențiilor sale infracționale, a mai solicitat și primit de la surorile I. Veșca și A. Leucă pentru organizarea plecării în țara de destinație, bani în sumă de 200 euro de fiecare persoană, ceea ce la acel moment, conform cursului oficial al BNM, constituia suma de 3200 lei.

În perioada de timp a lunilor octombrie-noiembrie 2010, inculpatul a mai primit și alte sume de bani, iar în scopul asigurării îndeplinirii obligațiilor asumate privind organizarea migrației în Italia, i-a eliberat I. Veșca o recipisă privind primirea banilor de la surorile I. Veșca și A. Leucă în sumă de 2600 euro, ceea ce la acel moment, conform cursului oficial al BNM, constituia suma de 41.600 lei, iar în total inculpatul a primit de la surorile I. Veșca Iulia și A. Leucă bani în sumă de 6000 euro, ceea ce la acel moment, conform cursului oficial al BNM, constituia suma de 64.000 lei.

În continuare, pe parcursul lunilor octombrie 2010-ianuarie 2011, inculpatul acționând de comun acord și împreună cu o persoană de origine română și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul realizării intențiilor sale infracționale și realizării primei etape de organizarea intrării și șederii ilegale pe teritoriul Italiei, prin tranzitarea teritoriului României și ascunderii intențiilor sale infracționale, a obținut și aplicat în condiții necunoscute organului de urmărire penală în pașapoartele naționale de plecare în străinătate eliberate pe numele cet. I. Soloviova, I. Veșca și A. Leucă, vizele de intrare și ședere pe teritoriul României.

La 14.01.2011, inculpatul, acționând împreună și de comun acord cu o persoană de origine română și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul realizării intențiilor sale infracționale privind obținerea unui folos financiar direct de pe urma organizării migrației ilegale, potrivit înțelegerii telefonice prealabile s-a întâlnit cu cet. I. Soloviova, I. Veșca și A. Leucă în mun. Chişinău, de unde acestea fiind însoțite de inculpat au plecat către or. Braşov, România. Totodată, la întâlnirea din mun. Chişinău, inculpatul a transmis cet. I. Soloviova, I. Veșca și A. Leucă pașapoartele naționale de plecare în străinătate eliberate pe numele acestora în care au fost aplicate deja vizele de intrare și ședere pe teritoriul României, după care le-a instruit pe acestea privind modalitatea de comportament în cadrul controlului de acte la trecerea frontierei de

stat cu România, precum și faptul că intrarea și șederea pe teritoriul Italiei va avea loc prin tranzitarea teritoriului României în baza acestor vize.

În continuare inculpatul, aflându-se pe teritoriul României și acționând de comun acord cu o persoană de origine română și cu persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul realizării intențiilor sale infracționale, le-a însoțit pe I. Soloviova, I. Veșca și A. Leucă în or. Oradea, România, unde au fost întâlnite de către o persoana de origine română, care a preluat activitatea infracțională începută de inculpat.

Totodată. în aceste circumstanțe, inculpatul a solicitat și primit de la I. Soloviova, I. Veșca și A. Leucă pașapoartele naționale de plecare în străinătate eliberate pe numele acestora, după care le-a transmis în schimb ultimelor câte o carte de identitate românească falsă cu datele de identitate a altor cetățeni români, iar fotografiile pe acte aparținând acestora. Astfel, A. Leucă a deținut cartea de identitate românească cu seria RT și numărul 506041, eliberată la 09.08.2007 pe numele cet. Georgiana Grozavu; I. Soloviova a deținut cartea de identitate românească cu seria SB și numărul 371581, eliberată la 20.06.2006 pe numele cet. Ana Cecan și I. Veșca a deținut cartea de identitate românească cu seria MX și numărul 731286 eliberată la 17.10.2007 pe numele cet. Sorina Ciutoiu.

La 19.01.2011, persoana de origine română, preluând activitățile infracționale începute de către inculpat, acționând împreună și de comun acord cu acesta și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, urmărind scopul obținerii unui profit financiar direct, le-a instructat pe I. Soloviova, I. Veșca și A. Leucă, privind trecerea frontierei de stat a României cu Ungaria în baza legitimării cu cărțile de identitate românești false primite.

I. Soloviova, I. Veșca și A. Leucă, acționând potrivit instructajului primit de la persoana română, au încercat să traverseze prin punctul de trecere Bihor, frontiera de stat între România și Ungaria, însă în timpul legitimării cu cărțile de identitate românești false au fost oprite și reținute pentru suspiciuni la deținerea unor acte false de identitate, de către organele competente.

Instanța de fond a judecat cauza în lipsa inculpatului, care a fost anunțat în căutare prin încheierea instanței din 01.04.2013, în baza cărei CPs Centru, mun. Chișinău a fost intentat dosar de căutare sub nr. 2012200173.

Instanța a concluzionat că vinovăția inculpatului este dovedită integral prin probele administrate și a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 362/1 alin. (2) lit. b) și c) Cod penal, ca organizarea migrației ilegale, adică organizarea, în scopul obținerii, direct sau indirect, a unui folos financiar sau material, a intrării, șederii, tranzitării ilegale a teritoriului statului, a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat, săvârșite asupra a două și mai multe persoane de două și mai multe persoane.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, că el întreține doi copii minori, că circumstanțe care agravează răspunderea n-au fost stabilite, că ultimul anterior a fost condamnat, n-a restituit prejudiciul material, nu s-a prezentat în ședințele de judecată, fiind anunțat

în căutare și a concluzionat că corectarea și reeducarea lui este posibilă numai prin izolare de societate.

Dat fiind că acțiunile civile ale părților vătămate I. Veșca și A. Leucă nu corespund rigorilor legale, acestea urmează a fi admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

3. La 17 mai 2014, avocatul A. Zadorojnîi, părțile vătămate I. Veșca și A. Leucă au declarat apeluri, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai aspră.

Să fie încasat de la inculpat în beneficiul părților vătămate I. Veșca și A. Leucă, prejudiciul material în sumă de 3050 euro și respectiv 2550 euro, și prejudiciul moral în sumă de 50.000 lei pentru fiecare.

Apelanții au invocat că părțile vătămate nu au participat la pronunțarea sentinței în instanța de fond, nefiind citate în ședință, nu au primit copia sentinței, deci n-au avut posibilitatea de a o ataca cu apel. Despre adoptarea sentinței au aflat cînd cauza deja era în procedura Curții de Apel Chișinău. Pentru a asigura totalitatea drepturilor participanților la un proces echitabil, apelurile date urmează să fie examinate în procedura instanței de apel.

Sentința este nemotivată, fiindu-i stabilită inculpatului o pedeapsă prea blîndă, și nu a fost asigurată executarea dreptului la despăgubire și de restabilirea părților vătămate în drepturi.

Inculpatul fiind anterior condamnat, din nou a săvîrșit o infracțiune similară.

Instanța a admis acțiunea civilă în principiu, însă nejustificat nu s-a pronunțat în privința cuantumului pretențiilor admise.

3.1. Avocatul N. Pruteanu la fel a declarat apel, în care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blîndă.

Apelantul a invocat că inculpatul nu a participat la examinarea cauzei în instanța de fond, nu avut posibilitatea să dea declarații și să-și susțină poziția, acestuia urmează să i se acorde posibilitatea de a da declarații în vederea individualizării pedepsei penale.

Avînd în vedere criteriile de individualizare a pedepsei, inculpatul este de acord cu o pedeapsă sub formă de amendă, în limitele art. 362/1 alin. (2) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2014, apelurile declarate de avocatul A. Zadorojnîi și părțile vătămate I. Veșca și A. Leucă au fost respinse, ca depuse peste termen.

Apelul declarat de avocatul N. Pruteanu, a fost respins ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că conform procesului-verbal al ședinței de judecată, sentința motivată a fost pronunțată pe 10.10.2013. Părțile vătămate I. Veșca și A. Leucă nu au fost prezente, dar au participat la ședințele anterioare.

La 07.04.2014, părțile vătămate I. Veșca și A. Leucă fiind prezente în cadrul ședinței instanței de apel și cunoscînd că se va examina apelul avocatului Natalia Colesnic împotriva sentinței din 10.10.2013, nu au contestat sentința cu apel.

Totodată, în cadrul ședinței instanței de apel, părțile vătămate I. Veșca și A. Leucă au declarat că au fost informate despre adoptarea sentinței, primind sub semnătură copia sentinței din 10.10.2013.

Conform art. 402 Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale.

Apelurile avocatului A. Zadorojnîi, a părților vătămate I. Veșca și A. Leucă au fost declarate pe 17.05.2014, adică după expirarea termenului legal de 15 zile.

În conținutul acestor apeluri nu sunt invocate motivele de întârziere a termenului de depunere a apelurilor, cât nici solicitarea de a fi repuse în termen apelurile.

La fel, în ședința instanței de apel părțile vătămate n-au oferit instanței probe din care ar rezulta că nu au fost informate despre adoptarea sentinței și că întârzierea declarării apelului este motivată.

Prin întârziere motivată se înțelege, de regulă, un caz fortuit, un caz de forță majoră, etc., astfel încât situația invocată de apelant să reprezinte în mod efectiv un motiv temeinic de împiedicare a declarării apelului în termenul legal.

Prin urmare, întârzierea termenului de declarare a apelurilor nu a fost determinată de motive întemeiate, și, în atare situație, nu există temeii pentru repunerea în termen a apelurilor pentru a fi judecate în fond, situație juridică ce determină respingerea apelurilor părților vătămate și avocatului respectiv ca fiind depus peste termen.

Avocatul A. Zadorojnîi și părțile vătămate I. Veșca și A. Leucă, în cadrul ședinței instanței de apel nu au solicitat repunerea în termen a apelurilor.

În conformitate cu recomandările oferite de Plenul Curții Supreme de Justiție în pct. 14/1 din Hotărârea nr. 10 din 24 decembrie 2010 „Pentru modificarea și completarea Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „Cu privire la practica examinării cauzelor penale în ordine de apel” în cazul în care apelul este tardiv, judecata nu mai are loc, întrucât instanța de apel nu a fost sesizată în conformitate cu legislația.

În ședința instanței de apel, inculpatul a comunicat că s-a eschivat de a se prezenta în ședința instanței de fond deoarece îi era frică, nu achitat prejudiciul părților vătămate, deoarece banii primiți i-a dat unei persoane din România, anterior a fost condamnat. A recunoscut vina pentru cele încriminate, s-a căit de cele comise și a solicitat o pedeapsă mai blândă.

Instanța de fond a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă, și sentința în totul corespunde prevederilor art. 394 Cod de procedură penală, soluție pe care instanța de apel și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune.

Instanța de fond just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, că infracțiunea imputată inculpatului face parte din categoria mai puțin gravă, de persoana inculpatului, care are la întreținere doi copii minori, anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară și antecedentul penal nu este stins,

prejudiciul material nu a fost recuperat, s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată, astfel fiind respectate în integritate dispozițiile art. 7, 61, 75 Cod penal.

Temei pentru aplicarea unei pedepse mai blânde, sub formă de amendă, nu se constată, iar pedeapsa, astfel cum a fost individualizată de instanța de fond, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Instanța de fond just a admis doar în principiu acțiunile civile.

5. Avocatul A. Zadorojnîi a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii în partea privind respingerea apelurilor declarate în interesele părților vătămate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care *să fie repus în termen apelul și admise cerințele formulate în apel.*

Recurentul a indicat că părțile vătămate, nefiind citate pentru pronunțarea sentinței, lipsind la dezbateri și la pronunțarea sentinței, fiind nereprezentate de avocat, nu au primit copia sentinței, aceasta nici nu a fost expediată în adresa lor. Ele n-au fost informate în scris despre redactarea sentinței.

Deci, pentru ele termenul de formularea apelului curge de la înmânarea copieii de pe hotărârea judecătorească.

Apărătorul părților vătămate a intrat în proces conform mandatelor din 16.05.2014. și numai de la această dată era posibil de a face cunoștință cu sentința pronunțată și de a o ataca cu apel, ceea ce a fost efectuat.

În ședința instanței de apel, părțile vătămate au solicitat repunerea în termen acestora, deoarece nu au avut posibilitate de a face cunoștință cu sentința, nu au fost reprezentate de un avocat.

Instanța de apel, conform prevederilor art. 403 Cod de procedură penală, urma să decidă repunerea în termen a apelurilor declarate, deoarece condițiile pentru operarea repunerii în termen sunt întrunite cumulativ: întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, situația invocată constituie în mod efectiv o cauză de împiedicare a declarării apelului.

Instanța de apel nu a dat apreciere cuvenită circumstanțelor cauzei și probelor examinate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. Avocatul N. Pruteanu la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă sub formă de amendă sau cu aplicarea art. 90 Cod penal.

Recurentul a indicat că inculpatul s-a eschivat de la răspundere întrucât îi era frică. Este omenește să se întâmple acest lucru și însuși inculpatul a spus că îi pare rău de acest fapt.

Prejudiciul nu a fost restituit părților vătămate întrucît nu are posibilitate, deoarece suma a fost transferată persoanei din România. A încercat să transmită părților vătămate, prin intermediul soției, o suma parțială, însă părțile vătămate au refuzat, solicitînd întreaga sumă. Inculpatul a afirmat că cu prima ocazie, cînd iese la libertate, va restitui în rate prejudiciul cauzat.

Antecedentul penal nu a fost stins, întrucît amenda urma să fie achitată personal de inculpat, acesta pierzînd buletinul de identitate, nu putea achita la banca fără buletin. A încercat să achite amenda prin intermediul soției, dar i s-a refuzat. Mai tîrziu a fost dat în căutare deoarece se eschiva de la examinarea cauzei în fond și nu putea să meargă să perfecteze actul de identitate.

Inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele întîmplate, acestea constituind circumstanțe atenuante noi, care nu au putut fi luate în considerare la examinarea în fond a cauzei.

Avînd în vedere cele expuse, instanța urma să ia în considerație aceste fapte, ele fiind noi în raport cu situația de la momentul examinării cauzei în fond.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rînd, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens. Conform art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul avocatului A. Zadorojnîi este fondat în drept și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (pct. 5 din decizie).

Însă, în pofida prevederilor enunțate, în recurs nu este specificat care este esența circumstanțelor că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, raportate la exigențele art. 6 pct. 11/1) Cod de procedură penală, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori de drept la compartimentul dat (pct. 5 din decizie).

Pe lângă aceasta, solicitarea recurentului: „*să fie repus în termen apelul și admise cerințele formulate în apel*”, nu se încadrează în categoriile soluțiilor date în competența instanței de recurs prevăzute la art. 435 Cod de procedură penală (*pct. 5 din decizie*).

Rezultă, că recursul avocatului A. Zadorojnîi nu întrunește condițiile legale de conținut în această parte, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Potrivit art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale. În corespundere cu art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen. În conformitate cu art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală a calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele invocate de recurentul A. Zadorojnîi, se reține că, conform procesului verbal al ședinței de judecată a instanței de fond, sentința integrală a fost pronunțată la 10 octombrie 2013, în lipsa părților vătămate, dar care au participat la ședințele precedente (*v. 2, f.d. 17, 73.-76*).

Or, conform art. 331 alin. (2) Cod de procedură penală, la luarea hotărîrii privind amînarea ședinței, președintele numește data, ora și locul ședinței, iar părțile și persoanele prezente la această ședință sînt obligate să se prezinte la data numită fără a fi citate suplimentar. În același timp, legea procesual-penală actuală nu prevede curgerea termenului de declarare a apelului *de la înmînarea copiei de pe hotărîrea judecătorească*, cum a opinat neîntemeiat recurentul (*pct. 3 din decizie*).

Astfel, termenul de declarare a apelului urma să expire la sfîrșitul zilei de 26 octombrie 2013.

Totodată, apelurile avocatului A. Zadorojnîi, a părților vătămate I. Veșca și A. Leucă au fost depuse la 17 mai 2014, adică peste termenul prevăzut de lege (*v. 2, f.d. 110, 111, pct. 3 din decizie*).

Mai mult, potrivit conținutului apelului și a procesului verbal al ședinței de judecată, asupra cărui nu au fost formulate obiecții în conformitate cu prevederile art. 336 alin. (6) Cod de procedură penală, avocatul și părțile vătămate nu au solicitat instanței de apel repunerea în termen a apelurilor declarate.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a respins apelurile avocatului și a părților vătămate ca depuse peste termen (*pct. 4 din decizie*).

Este de menționat că soluția de respingere a apelului ca depus peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, deoarece un asemenea control poate fi efectuat doar în cadrul unui apel exercitat în mod legal.

Pe lângă aceasta, potrivit art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora părțile nu au folosit calea apelului.

Deci, soluția de respingere a apelului ca depus peste termen echivalează cu neutilizarea căii apelului (*pct. 3 și 4 din decizie*).

Astfel, argumentul recurentului că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale nu are nici un suport legal (*pct. 5 din decizie*).

În asemenea consecutivitate, împrejurările nominalizate atestă că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar recursul avocatul A. Zadorojni este și unul vădit neîntemeiat.

În al treilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul avocatului N. Pruteanu (*pct. 5.1 din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, denotă că instanțele de fond și de apel au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de că inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară și antecedentul penal nu este stins, cât și de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, se observă că recursul declarat de avocatul N. Pruteanu este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului (*pct. 5.1 din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de

apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decît cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

Circumstanțele enunțate atestă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de avocatul N. Pruteanu în recurs, că s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) și 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul ordinar declarat de avocatul A. Zadorojnîi nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat, și cel declarat de avocatul N. Pruteanu este vădit neîntemeiat, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Andrei Zadorojnîi, în numele părților vătămate Iulia Veșca și Aliona Leucă, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2014, în privința inculpatului Nastas Ion Dionisie, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Natalia Pruteanu, în numele inculpatului Nastas Ion Dionisie, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 octombrie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2014, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 03 decembrie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan